

AUDIT

MZV

MÝMI SLOVY

Jan Čapek

jancapek.czech@gmail.com

Obsah

Obsah	2
Předmluva	3
Úvod.....	10
Část 1: Nepravdy Jana Lipavského a jeho týmu	20
I. O tom, kdy byl audit dokončen	22
II. O rozsahu auditu.....	28
III. O auditovaném období.....	32
IV. O důvodech propuštění auditora.....	36
V. O tom, co ve věci řekl soud.....	40
VI. O obsahu auditní zprávy	43
Závěr: Kde je skandál?.....	47
Část 2: Trable – jak se zbavit nepohodlného úředníka .	49
Část 3: Soud	58
Závěr	69

Předmluva

V létě 2023 zveřejnil zpravodajský server *Seznam Zprávy* článek, ve kterém novinář Vojtěch Blažek pod titulkem “*Popsal, jak neprůhledně se dělá kariéra na ministerstvu. Následoval vyhazov*“ napsal zhruba toto:

Interní auditor s výbornou služební minulostí vypracoval u ministerstva zahraničních věcí auditní zprávu, ve které upozornil na netransparentní obsazování pozic na českých ambasádách a porušování zákona při konání výběrových řízení. To v úřadě vyvolalo paniku. Auditor byl propuštěn, jeho ředitel v šoku (“Přicházím o nejlepšího auditora”). Auditní zpráva zmizela jak dechová stopa na zrcadle.

Vzorek více než 1200 komentujících čtenářů jednoznačně ukázal, že veřejné mínění se postavilo za propuštěného auditora, nebo alespoň proti ministerstvu. *Kam se poděla auditní zpráva? Jaký skandál odkryla? Není mezi auditem a vyhazovem auditora příčinná souvislost? Není podezřelé, že auditora vyhodili bez vědomí jeho šéfa? Není zvláštní, že auditor byl vyhozen osobou, kterou auditoval?* O těchto a dalších otázkách spekulovali také čtenáři a posluchači dalších médií, která článek recyklovala.

Případ zaujal i několik blogerů, komentátorů, opozičních politiků a — budiž jim to ke cti — pár členů České pirátské strany, kteří začali volat po objasnění věci. Ministerstvo muselo reagovat.

Ochrany dobrého jména úřadu se ujal sám ministr Lipavský. V několika výstupech vysvětlil, že novinář Blažek celou věc politováníhodným způsobem překroutil. *Žádná auditní zpráva prý nezmizela. Věc se má tak, že auditní zpráva vůbec nebyla dokončena. Až bude dokončena – což bude v řádu několika měsíců – bude i vydána. Auditováno prý také bylo jen období předchozí vlády, takže by bylo úsměvné, kdyby současný ministr cokoli skrýval. A už vůbec se audit netýkal obsazování pozic v zahraničí. A pokud jde o osobu auditora, ten byl propuštěn za to, že nahrával své kolegy. Soud dal ministerstvu za pravdu, že pracovní poměr mohl být ukončen, protože tento člověk jednoznačně ztratil důvěru MZV.*

Dva měsíce nato ministr v tisku prohlásil, že výběrová řízení u MZV probíhají transparentně, a krátce poté vydal auditní zprávu, která mu dala za pravdu.

Každý, kdo Lipavského podezíral z nečisté hry, se měl patrně zastydět za ukvapenost svých závěrů; a pokud by se chtěl panu ministrovi v duchu omluvit, šéfovi české diplomacie by to nevadilo.

Tento pamflet je odpovědí na ministrovu verzi příběhu „audit“. Jeho legitimita není dána jen tím, že je psán na klávesnici onoho propuštěného auditora, ale především proto, že se neopírá ani o komisionální lži ani o klamavou rétoriku, nýbrž že si vystačí s prostou pravdou. Čtenáři jej nabízím v odlehčené a polemické podobě bez skrytých úmyslů jako důkaz toho, že ministr opravdu nečistou hru hrál. Je to Jan Lipavský, kdo by se měl stydět a omluvit.

Za co by se měl ministr stydět a omluvit? Především za to, že:

- nechal úředně *zmizet* auditní zprávu, která vyděsila několik hysterických byrokratů s averzí k vlastní odpovědnosti;
- *zametl pod koberec* logický závěr této auditní zprávy, tj. že tito byrokraté se při výkonu auditované agendy povýšili nad zákon a projevíli až žalostnou nekompetentnost;
- přihlížel (a velmi pravděpodobně nařídil) propuštění auditora, který problematickou auditní zprávu vypracoval;

- vyvinul nepřipustný nátlak na ostatní členy auditorského týmu;
- pod tíhou mediálního zájmu o 9 měsíců později vydal falešnou a obsahově nesourodou auditní zprávu, která vznikla odstraněním *nepohodlných* částí auditní zprávy původní;
- soustavně, často zbytečně a vždy úmyslně veřejně lhal či klamal s cílem všechny shora uvedené kroky zastříti.

Východiskem tohoto materiálu je přesvědčení, že Lipavského činy jsou nepřipustným zásahem politika do nezávislosti a objektivitu útvaru vnitřní kontroly ve veřejné správě a že vytvářejí prokorupční precedent, o kterém má volič právo vědět.

Do veřejného prostoru patří ale také charakterový profil politika, který se k popsanému jednání propůjčil. Ten nevykreslil pouze muže lhostejného k pravdě, ale také bezzásadového oportunistu, který kandidoval pod praporem *otevřeného státu a ochrany úředníků před politickými vlivy*, a při první příležitosti se těmto hodnotám zpronevěřil. Čemu skutečně věří osoba, která navenek hlásá *prozápadni a proevropské* směřování, a za zavřenými dveřmi upatlá schéma, kterým ve svém rezortu neguje samu podstatu odpolitizované státní služby, opráší metody podobné

sovětské cenzuře, auditory poníží do role *předstíračů* práce a vyššímu vedení fakticky zruší odpovědnost?

Veřejný zájem na publikaci tohoto materiálu je umocněn iluzí *ostré protikorupční linie*, kterou Lipavský a jeho strana v české politice již několik let vytvářejí. Přečtěte si, jak Piráti ve svém programu¹ – v rubrice „Profesionální státní správa“ a *odhodlané* podrubrice „Takhle to dál nejde“ – shrnuli problémy soudobé státní služby:

- Služební zákon nezajistil odpolitizování státní správy, naopak umožňuje snadno se zbavit nepohodlných úředníků a dosadit loajální osoby.
- Výběrová řízení nejsou dostatečně transparentní a profesionální.

Ironie se tu tedy nejen nabízí, ale snad i podbízí. Zde je příběh „audit“ z mého úhlu pohledu:

Napsal jsem auditní zprávu. V ní jsem ministra upozornil na něco, co tvrdí i jeho strana, totiž že výběrová řízení u MZV nejsou dostatečně transparentní. Ministr můj závěr (a závěr své strany) odmítl. Auditní zpráva zmizela. Já jsem se stal

¹ Společný program Pirátů a Starostů:
<https://www.piratiastarostove.cz/program/professionalni-statni-sprava/#zdroje>

nepohodlným úředníkem a – jako by to nestačilo – *špatně odpolitizovaný* služební zákon ministři umožnil se mně snadno zbavit. O pár měsíců později skončil i můj šéf. Na jeho místo byla dosazena loajální osoba z vedení auditovaného útvaru².

Ona ironie sice je na můj účet, pro Piráty však také nevyznívá nejlépe. Je možné, že Lipavský program své strany vůbec nečetl? Je představitelné, že ho jen fatálně nepochopil? Je myslitelné, že krátce po svém jmenování dezertoval a v politice nyní jede na vlastní pěst? Budou nyní Piráti tvrdit, že do očí bijící korupce u jedné strany je nevinná souhra náhod u strany druhé? A pokud ano, podle jakého kritéria Piráti určují, kdy jde o náhodu a kdy o zneužití postavení?

Navrhuji, aby tímto kritériem byla *pravda*, neboť – jak sami Piráti na svém Facebooku parafrázuji Václava Havla – „pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí“.

Věřím, že Piráti nechají pravdu, kterou předložím na následujících stranách, *zvítězit* i v případě, že pro

² Spojením “dosazení loajální osoby“ neimplikují neetický postoj dotyčného k celé kauze či své vědomí o tom, jak proběhl příslušný výběrový proces (nemohu vyloučit, že dotyčný byl nejvhodnějším kandidátem). Jde pouze o můj názor, reflektující mj. též snadnou aplikovatelnost fráze uvedené v programu České pirátské strany na tuto věc.

Jana Lipavského nevyzní nejlépe. Jedinou alternativou je totiž přestat české voliče šálit a přiznat, že ČPS je stranou tvrdého *establishmentu* a poturčencem horším Turka; stranou, která nejde jen po svých politických rivalech, ale také po státních úřednících bez politické afiliace.

„Když o mně přestanete lhát, přestanu o vás říkat
pravdu.“

Adlai Stevenson v odpovědi prezidentu Nixonovi

Úvod

Milý čtenáři,

aby tento pamflet mohl splnit svůj účel, je třeba, aby byl stručný a k věci. I tak mi dovol hlavní téma ještě na chvíli pozdržet a touto osobní *preambulí* jej zasadit do potřebného kontextu.

O věci „audit“ jsem nikdy nechtěl psát. Nejsem ani *leaker* ani *whistleblower* a s činy takto označovaných osob zpravidla nesouhlasím (pan Assange si dle mého názoru ledabyly zahrával se životy druhých, pan Rovenský porušil listovní tajemství atd. – mohu se mýlit).

Předkládaný materiál není politicky motivován. Nejsem, nikdy jsem nebyl a myslím, že nikdy nebudu v žádné české politické straně.

Nejsem konspirační teoretik ani chronický ukřivdělec. To se však snadno tvrdí a hůře prokazuje; proto se o to nebudu ani pokoušet.

Nejsem aktivista, který šel na ministerstvo „dělat pořádek“ (to ostatně slíbili Piráti, ne já). Na druhou stranu jsem dostal za úkol provést audit výběrových řízení a ten jsem musel nějak splnit. Myslím, že jsem ho splnil dobře a lidsky (koncept tzv. *auditorské empatie* nám v týmu nebyl cizí), současně ale s integritou tak, abych se za výsledek nemusel stydět. Dvě důležité poznámky: Za prvé, svému šéfovi jsem řekl, že zprávu připravím korektně (tj. dle svých schopností objektivně a nezaujatě), avšak případnému „politickému směřování“ *pod jeho taktovkou* se nebráním. Za druhé, pokud by Lipavský skutečnou auditní zprávu zveřejnil (což by dnes asi nebylo jednoduché, protože by odkryl, že celé zemi lhal), čtenář by viděl, že dokument byl psán téměř eufemisticky. Podstatné je ale toto: Pokud se s výsledkem auditu ministr neztotožnil, mohl jednoduše rozhodnout, že doporučení auditorů nebudou realizována. Tím by to haslo. Já bych splnil svoji práci (na svou služební odpovědnost), ministr tu svou (na jeho politickou odpovědnost). O auditu by se více nemluvilo.

K předmětu auditu. Předmětem auditu byla výběrová řízení na obsazování pracovních a služebních míst u MZV, a to jak v pražském ústředí, tak u zastupitelských úřadů v zahraničí. Výběrová

řízení se u MZV dělí na *vnitřní*, do kterých se mohou hlásit pouze stávající zaměstnanci ministerstva (specifická povaha rezortu vyžaduje jejich neustálou rotaci mezi ústředím a zahraničím; a tak se těchto výběrových řízení může konat několik stovek ročně), a *vnější*, do kterých se může přihlásit prakticky každý.

K auditu jsem přistupoval pragmaticky, se smyslem pro realitu. Vždy jsem chápal snahu schopných velvyslanců nebo ředitelů *s konkrétní vizí* obklopit se schopnými lidmi, a naopak se vyhnout složitějším osobnostem. S tím samozřejmě souvisí určitá *kreativní licence*, kterou lze, myslím, v rozumné, kontrolovatelné míře připustit (jde o můj názor; rozhodnutí nepřísluší mně). Naproti tomu ale stojí čtyři důležité argumenty. Za prvé, v každém systému s rozšířeným podváděním jsou bití poctiví členové systému – a na ministerstvu pracuje spousta poctivých lidí. Za druhé, fňgovaná výběrová řízení lze snadno zneužít k postihu nepohodlných zaměstnanců (a to se dle mého názoru i dělo a audit na rizika s tím související upozornil; ve státní správě přitom nemusí vždy platit, že *nepohodlní a neschopní* je stejná kategorie zaměstnanců). Za třetí, interní audit je službou zaměstnavateli, v jejímž rámci musí auditoři vedoucího úřadu upozornit na právní a jiná rizika, která souvisí s nezákonnými a jinak

nesprávnými postupy (nejde o kritiku kolegů, nýbrž o pomoc zaměstnavateli dělat věci lépe či lépe porozumět rizikům). Pokud tak auditor neučiní, nedělá dobře svoji práci. Za čtvrté, v zahraniční službě často existují legální možnosti, jak výběrová řízení obejít a konkrétního člověka si tzv. *přidat do košíku* – transparentně, bez podvádění a plýtvání časem druhých lidí. Je k tomu ale zapotřebí, aby se pod takové řešení někdo podepsal a zdůvodnil jej. A zde je kámen úrazu – odpovědnost. Ti schopní šéfové s *konkrétní vizí* se odpovědnosti nebojí, ti ostatní z ní mají panickou hrůzu.

Když už mluvím o *odpovědnosti*, příběh audit lze vyprávět i z tohoto úhlu. Když jsme s kolegy předávali auditní zprávu auditovanému útvaru, činili jsme tak na vlastní odpovědnost. Vedení auditovaného útvaru se však té své zaleklo. Dle zdokumentované a nerozporované výpovědi měla pověřená ředitelka Hybášková po přečtení auditní zprávy zpanikařit, provolat „to je na odvolání ministra!“, požadovat, aby zpráva vyšla v utajovaném režimu, aby se k ní nedostali novináři, a s dokumentem ihned běžet za Lipavským. Stejná Hybášková o rok předtím v opilosti *zdemolovala* pět automobilů, takže ministr patrně neviděl důvod jejímu úsudku nevěřit a, hledající bezpečné řešení,

rozhodl se nechat celý audit jednoduše zmizet. *Netýmový hráč* byl vyhozen; auditní zpráva *skartována*; odpovědnost vyloučena; křesla uhájena. Alespoň takto se celý příběh jeví ve světle důkazů, které předkládám na dalších stranách, jakož i četných dalších důkazů a výpovědí, které zde zveřejnit nemohu.

Důvod psaní tohoto textu. V lednu 2023 jsem byl propuštěn a v létě 2023 proběhl soud (k tomu později). Se soudem souvisela i medializace případu, která pak vedla k dalšímu veřejnému zájmu.³ Ministr Lipavský správně *přečetl*, kam se postavilo veřejné mínění, a z důvodů, které zná jen on (a možná jeho poradce), se rozhodl nepříznivý výsledek otočit. Zvolil k tomu ale veřejnou kampaň lží, nepravd a polopravd, které nejenže ministerstvu nevrátily dobrou pověst (nebo, řekněme, neobnovily tu předchozí), ale ministra navíc usvědčily z chronického lhaní.

A o tom mělo smysl psát. Smysl tomu dávaly tři dobré důvody. Za prvé, ministr, který lže i tam, kde nemusí, a takovou situaci si sám přivodí v souvislosti

³ Prostor pro rozhovor či jiné vyjádření mi kromě několika blogerů, komentátorů a novinářů nabídly např. DTV, CNN Prima či ČTK. Tyto nabídky jsem musel odmítnout, neboť (1) mě vázala povinnost mlčenlivosti a diskuzi bych nemohl obohatit a (2) o další publicitu tohoto typu jsem nestál.

s tou nejbanálnější aférou (interní audit výběrových řízení – dobrý Bože) z příběhu „audit“ udělal případovou studii, která do veřejného prostoru nemůže nepatřit. Za druhé, Piráti se prezentují jako garanti morální integrity a léčitelé všemožných institucionálních nešvarů, a – myslím, že tento závěr je krajně intuitivní – jako takoví zasluhují tu nejpřísnější kontrolu svého chování a to nejhlasitější odsouzení v případě prohřešku. Třetí důvod je osobní. V rozsahu, v jakém Lipavský ve svých výstupech popřel to, co jsem dříve u soudu a v tisku vypověděl já, veřejně zpochybnil mou důvěryhodnost. Já však mohu svá tvrzení doložit a Lipavský ta svá ne – a v tom je rozdíl.

Proto jsem po první kanonádě Lipavského publikovaných nepravd zaslal redakci iDNES.cz email s dotazem, zda by nechtěli slyšet mé vyjádření. Chtěli. V osobním rozhovoru s novinářkou Mirkou Sloupovou, zveřejněném 2. srpna 2023, jsem ministra zahraničních věcí prakticky označil za lháře. Z ministerstva se neozvalo ani špitnutí protestu (porovnejte tuto *mrtvolnou reakci* s malicherným a pokryteckým požadavkem Lipavského na omluvu od komičky Zuzany Bubílkové – za neověřený vtip⁴).

⁴ Paní Bubílková má větší platformu a dosah než já, a to by naoko vysvětlovalo, proč by Lipavský po ní omluvu chtěl a po mně ne (v

Ministrův tým pak přestal mluvit o auditu a začal mluvit o mně. I zde ale pravda narazila na robustního nepřítele. Ministerstvo nejprve požádalo ČTK o laskavost ve formě otištění informace, podle které jsem byl propuštěn za to, že jsem nahrával své kolegy. ČTK ochotně vyhověla. Poté na podzim 2023 Lipavský v tisku implikoval jakýsi můj charakterový deficit, který měl být tak závažný, že i soud dal ministerstvu za pravdu, že ztráta důvěry v mou osobu byla pochopitelná. *No pardon, pane ministře! Já nikdy žádnému kolegovi auto nepoplival (natož pod CCTV kamerou), žádnou kolegyni neobtěžoval, nikdy jsem se nenametil a neohrozil své spoluobčany na životech, nikdy jsem Pražanům v opilosti ani jinak nezničil majetek, nikdy jsem o kolegovi nešířil smyšlené historky, nikdy jsem na kolegu nedonášel, nikdy jsem nelhal celé naší zemi, nikdy jsem se v interních A/V konferencích nevyjádřil o kolegovi jako o „debilovi“.* Opravdu chcete říci, že jsem takto vysokému etickému standardu úřadu, nastolenému ve

případě, že bych o něm řekl nepravdu). Proti tomu ale stojí fakt, že kvůli mně ministerstvo nabírá odborníky se specializací na *nevydávání informací* podle zákona č. 106/1999 Sb., jejichž úkolem je udělat vše možné pod sluncem pro to, aby původní auditní zpráva zůstala utajena. A tím se moderátorka Bubílková pochlubit nemůže. Myslím, že ministr by mnohem raději umlčel mně než paní Bubílkovou; a nemyslím, že ze mne mluví domýšlivost.

všech uvedených případech vedoucími pracovníky, nevyhověl? O jaké důvěře to mluvíte? Dopouštíte se větší urážky, než jste měl v úmyslu.

Ministrovy výroky o mé osobě toho samozřejmě říkají více o té jeho. Dehonestace a poškozování pověsti bývalého státního zaměstnance z vlivné politické platformy značí absenci jakékoliv udatnosti, smyslu pro fér hru⁵, nadhledu, politické zdatnosti či dekora. To vše od člověka, který plýtvá stovkami a stovkami hodin času státních úředníků, jež jsou nuceni v odborech komunikace, právně legislativním a dalších zakrývat problém, který ministr svým hloupým jednáním vytvořil. Mlčet o tomto všem by znamenalo nechat *malého* politika ubít pravdu lží a umožnit nestydatému podvodníkovi definovat mou pověst. To první by bylo objektivně nesprávné, to druhé kapitulací na vlastní osobnost.

To je tedy hlavní důvod vzniku tohoto textu. Ne politika, snaha se zviditelnit nebo potřeba odkrýt to, co ve výběrových řízeních u MZV nefungovalo (to je ten nejméně zajímavý aspekt věci a současně jen symptom smutného stavu současné „odpolitizované“ státní služby v naší zemi).

⁵ Zatímco ministr může o auditu veřejně mluvit nepravdu, já o auditu pravdu říkat nemohu, neboť jsem vázán povinností mlčenlivosti.

Pár slov k povinnosti mlčet. Důvěryhodnost mého textu odvisí od možnosti prokázat tvrzení v něm obsažená, a tedy od možnosti o auditu *mluvit*. Tomu však do značné míry brání má *povinnost zachovávat mlčenlivost* o služebních a auditních věcech, které mě ministerstvo i přes mé opakované žádosti odmítlo zprostit (ministr v červenci 2023 signalizoval, že ve vztahu k auditu nemá co skrývat; když jsem ho však poté požádal o poskytnutí auditního materiálu či zproštění povinnosti mlčet, začal se ostýchat⁶). Pro účely této publikace tak musím mezi oběma protipóly hledat rovnováhu, která umožní dostatečnou sdělnost textu a současně jeho soulad se zákonem a, samozřejmě, s mou osobní a profesní etikou. Ačkoliv je výsledkem této snahy spíše opatrnější text, myslím, že poskytnuté informace pro představu postačí a budou přínosné. V případě úředního odkrytí auditu vyjde najevo, že jsem mluvil pouze a jenom pravdu.

⁶ V jednom případě byla má žádost o poskytnutí původní auditní zprávy odmítnuta s tímto odůvodněním: „*Proti právu žadatele stojí skutečnost, že způsoby komunikace, včetně práce se zabezpečenými systémy a struktura této komunikační sítě, jež by byly zveřejněním odkryty, patří mezi klíčovou infrastrukturu, která zajišťuje mj. bezpečné nakládání s informacemi. Poskytnutí informace, které by z dokumentace mohly subjekty, které mají za cíl tuto infrastrukturu oslabit nebo narušit, získat, by tak znamenalo bezprostřední ohrožení této klíčové infrastruktury.*“ Nežertuji.

K obsahu. Text je rozdělen do tří částí.

V Části 1 vyvracím nepravdy, které ministr a jeho tým veřejně hlásali o auditu a mé osobě. Cílem je poskytnout představu o důvěryhodnosti ministra Lipavského a úředníků, kteří se do aféry zapletli buď vlastním přičiněním nebo přičiněním ministra.

V Části 2 formou lineárního děje vylíčím příběh auditu, od mého nástupu k MZV do mého propuštění. Vysvětlím, jak se můj odchod odehrál a proč jsem své propuštění očekával.

Část 3 se týká soudního řízení ve věci mého *nezákonného propuštění*, a kromě jiného v ní vysvětlím, proč jsem vůbec MZV žaloval a proč je prakticky nemožné podobné případy v Česku vyhrát.

„Polopravda je nejzbabělejší druh lži.“

Mark Twain

Část 1: Nepravdy Jana Lipavského a jeho týmu

Cílem této části je doložit, že prakticky vše, co ministr a jeho tým o auditu veřejně řekli (shrnutí viz str. 4), byla buď úmyslná nepravda nebo klamavá tvrzení formulovaná tak, aby vyvolala mylnou interpretaci a mylný dojem o skutečném stavu věcí. Odvozeným cílem je vyzdvihnout, jak daleko byli ministr a jeho tým ochotni zajít ve snaze nepohodlnou auditní zprávu úředně anulovat. Za zmínku zde stojí, že ministrovo veřejné klamání nebylo hekticky improvizované, nýbrž úkladné, předem promyšlené.

Věřohodnost ministra zahraničních věcí je záležitostí veřejného zájmu sama o sobě. Zvláštní význam má ale v souvislosti s Částí 2 a 3 tohoto textu.

V dalších podkapitolách užívám pojmy (1) „původní auditní zpráva“ (2022) a (2) „Lipavského auditní zpráva“ (2023). Prvním pojmem rozumím

auditní zprávu, jejíž základní text⁷ a manažerské shrnutí jsem vypracoval v říjnu 2022. Tento dokument obsahoval zásadní zjištění týkající se transparentnosti, zákonnosti, řídicí kontroly, toku informací, efektivnosti, účinnosti, ekonomičnosti atd., a v úřadu vyvolal politickou paniku. Ministr vypořádaný dokument obdržel k podpisu v lednu 2023, odmítl jej však úředně sankcionovat. Auditní zpráva byla založena a její tvůrce propuštěn. V návaznosti na mediální zájem o osud dokumentu v červenci 2023 (tedy o půl roku později) ministr Lipavský přislíbil, že auditní zprávu vydá, a to v horizontu několika měsíců. Zbylému týmu auditorů (nyní dvoučlennému a bez právnicky vzdělaného člena) poté zřejmě uložil původní auditní zprávu přepracovat tak, aby z ní zmizela veškerá nevíтанá zjištění. Takto vznikla druhá auditní zpráva, kterou označuji pojmem „*Lipavského auditní zpráva*“. Ministr ji schválil v říjnu 2023 a její text je dostupný na stránkách Transparency International⁸.

Seznam důkazů v dalším textu je pouze demonstrativní. V případě úřední potřeby a právní možnosti jsou tyto a další k dispozici.

⁷ S výjimkou části „Softwarová podpora“.

⁸ <https://www.transparency.cz/audit-vyberovych-rizeni-na-mzv/>

I. O tom, kdy byl audit dokončen

MINISTROVO TVRZENÍ:

Audit stále není dokončen. (Lipavský, červenec 2023)

FAKT:

Lipavský obdržel konečný auditní výstup (spolu s auditní zprávou a tzv. akčním plánem) v lednu 2023. Auditní zprávu však viděl již na podzim r. 2022.

DŮKAZY:

- Výpověď ředitele GIA z 3.11.2022 (1)
- Služební elektronická komunikace auditorů z ledna 2023 (2)
- *Původní auditní zpráva* z r. 2022 (3)
- Mediální vyjádření MZV⁹ (4)
- Rozhodnutí služebního orgánu MZV o určení právního vztahu č.j. 445813-6/2023-MZV/OSPV ze dne 7. 3. 2023 (5)

⁹ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-urednik-popsal-podezrele-pomery-prisel-o-misto-a-jeho-audit-zmirnil-248004>

K tvrzení: Když se ministra v létě 2023 novináři a straničtí kolegové ptali na zmizelou auditní zprávu, Lipavský na Pirátském fóru odpověděl takto¹⁰:

Pravdou je, že audit stále ještě není dokončen, a to plánuji napravit v řádech měsíců.

K důkazům: Z výpovědi ředitele GIA (1) vyplynulo, že ředitelka auditovaného útvaru Hybášková s ministrem hotovou *původní auditní zprávu* projednala již na podzim r. 2022, kdy ji obdržela od auditorů ke stanovisku.

Ze služebních komunikací auditorů (2) vyplývá, že na konci ledna 2023 ministr od auditorů formálně obdržel tři vypořádané, vytištěné a auditory podepsané svazky *původní auditní zprávy*.

V *původní auditní zprávě* (3) bylo na str. 5 uvedeno: „Dne 20. 12. 2022 byl návrh auditní zprávy projednán s auditovaným útvarem a došlo k uzavření akčního plánu... Vedoucí auditovaného útvaru se

¹⁰ Např. iDNES.cz, ČTK, 25. července 2023; např. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/audit-ministerstvo-zahranici-jan-lipavsky-andrej-babis.A230725_125906_domaci_misl

v akčním plánu zavázala podat průběžnou zprávu o plnění jednotlivých opatření do 31.12.2023.“

Dva dny po mém propuštění, na konci ledna 2023, mi ředitel GIA zaslal elektronickou zprávu se slovy „za auditní zprávou stojím“ (2) a dále „otázkou je, jak bude v rámci nadcházejícího přesoutěžení naloženo se mnou“ (2).

Dle článku novináře Blažka (4) MZV v dubnu 2024 na jeho dotaz poskytlo informaci, podle které celkové vyznění auditu (tj. Lipavského auditní zprávy, moje pozn.) je stejné jako za Čapka (původní auditní zprávy, moje pozn.), který stav ohodnotil dvojkou ze čtyřstupňové škály. Uvedená informace je pravdivá v části, která předpokládá existenci dvou verzí auditní zprávy; nepravdivá je v té části, která se týká mého hodnocení – toto jsem nikdy neprováděl.

V rozhodnutí služebního orgánu MZV o určení právního vztahu (5) šéf auditované sekce na str. 5 konstatuje, že auditní zpráva byla finalizována v lednu 2023 (předposlední celá věta odspoda) a na str. 6 (druhá celá věta) uvádí: „Zrušení služebního poměru v době, kdy je auditní zpráva hotova a veškeré závěry jsou zjištěny, nedává smysl“.

Z důkazů vyplývá, že auditní zakázka byla auditory dokončena a s akčním plánem předána ministrowi v lednu 2023.

Poznámky: Ministr ve své citované odpovědi užívá pojmu „audit“. Pokud tímto termínem označuje *auditní zprávu*¹¹ (k ní ostatně směřovaly dotazy), pak vědomě neříkal pravdu, neboť věděl, že hotovou auditní zprávu obdržel k podpisu v lednu 2023. Pokud ministr termínem „audit“ rozumí *auditní proces*, pak se (a) pouze vyhnul odpovědi na otázku (ani to není bez významu), a současně (b) ani zde neřekl pravdu.

Ministr totiž zjevně vycházel z předpokladu, že audit končí jeho (ministrovým) schválením, a pokud k tomuto schválení nedojde, audit není dokončen a formálně neexistuje. Tento názor není dle mého soudu správný a nutno podotknout, že i odborná komunita má v otázce „konce auditu“ méně jasno než pan ministr. Podle užšího pojetí, kterému svědčí i *Mezinárodní Standardy pro profesní praxi interního auditu* (k nimž se MZV hlásí) auditní zakázka končí okamžikem distribuce auditního výsledku vedoucím interního auditu (k tomu došlo v lednu 2023). Dle širšího pojetí je milník ukončení auditu spíše teoretickým konstruktem, neboť k životnímu cyklu auditu patří také fáze monitorování nápravných

¹¹ V běžné řeči se slovem „audit“ (auditní proces) často označuje výsledný auditní dokument – „auditní zpráva“.

opatření, která může trvat i roky po distribuci výtisků, resp. do opakování auditu stejného zaměření.

Avšak i kdyby ministr pravdu měl a audit by skutečně končil schválením ministra, v našem případě stále platilo, že audit neskončil jen proto, že tomu ministr zabránil a – s ohledem na délku auditního vaku (od ledna do července 2023) – zamýšlel tak učinit natrvalo. Zvažme logické důsledky ministrový interpretace: Ministr má v rukách nástroj, kterým může zabránit dokončení jakýchkoliv auditů, které *pro jeho privátní či politické zájmy* nedopadnou dobře. Ze stejných pohnutek tak může bránit nejen účinnějšímu a legálnějšímu fungování orgánu veřejné správy, ale také jednomu z nástrojů, kterým veřejnost kontroluje veřejnou správu (např. ve spojení se zákonem č. 106/1999 Sb.).

Je nutné zdůraznit, že ministr není oprávněn do auditní zprávy, s jejímž obsahem se neztotožní, jakkoliv obsahově zasahovat či úpravy auditorům nařizovat. Takovým jednáním by porušil objektivitu a nezávislost útvaru interního auditu, kterou vyžadují nejen *Mezinárodní standardy*, ale také zákon o finanční kontrole. Problematicky tak působí neurčitá věta na str. 5 *Lipavského auditní zprávy*: „Na délku realizace auditu měl vliv zároveň pokyn k doplnění auditní zprávy ze strany vedení

ministerstva“. Pokud má tato věta vysvětlovat enormně dlouhou dobu provádění auditní zakázky (téměř 15 měsíců oproti plánovaným 3 měsícům), pak je na místě se ptát, jaké práce byly na auditu prováděny v období od ledna 2023 (mé propuštění) do července 2023 (medializace případu). V *Lipavského auditní zprávě* totiž nepřibyl oproti *původní auditní zprávě* žádný nový obsah, naopak z ní pouze zmizela kritická zjištění.

Shrnutí: Ministr v červenci 2023 buď vědomě neříkal pravdu nebo veřejnost klamal manipulativní rétorikou, a to s cílem zastříť své předchozí jednání, kterým znemožnil vydání auditní zprávy vypracované objektivním a nezávislým útvarem interního auditu. I při té nejlaskavější interpretaci ministrových slov je jeho jednání zcela neslučitelné s myšlenkou transparentní veřejné správy, kterou horlivě propaguje.

II. O rozsahu auditu

MINISTROVO TVRZENÍ:

Audit se nezabýval problematikou vysílání lidí do zahraničí (Lipavský; iDNES.cz, ČTK; 25.7.2023)

FAKT:

Audit se týkal jak obsazování míst v zahraničí, tak i v ústředí. Většina zásadních zjištění se týkala vysílání lidí do zahraničí.

DŮKAZY:

- Dokumentovaná výpověď ředitele GIA z 3.11.2022 (1)
- *Původní auditní zpráva z r. 2022* (2)
- *Lipavského auditní zpráva z r. 2023* (3)
- Auditní dokumentace (4)

K tvrzení: Když byl ministr v červenci 2023 požádán stranickými kolegy o komentář k Blažkově článku, podle kterého *výběrová řízení na místa na ambasádách nejsou průhledná a porušují se při nich zákony*, Lipavský poskytl toto vysvětlení¹²:

Audit se nezabýval problematikou vysílání lidí do zahraničí, ale výběrovými řízeními, do kterých se mohou hlásit stávající zaměstnanci ministerstva na pražské centrále.

K důkazům: Z výpovědi ředitele GIA (1), provedené u soudu jako důkaz, vyplývá, že v rozsahu auditu byla také výběrová řízení na pozice v zahraničí, a to konaná jak pro zaměstnance MZV, tak i pro širší veřejnost.

Původní auditní zpráva z r. 2022 (2) ukazuje, že byl zkoumán vzorek vnějších výběrových řízení mj. do A [redacted], H [redacted], Z [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a dalších postů v zahraničí (str. 60-67) a nadto vzorek 49

¹² https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/audit-ministerstvo-zahranici-jan-lipavsky-andrej-babis.A230725_125906_domaci_misl

vnitřních výběrových řízení do zahraničí (str. 42, nezačerněno).

Lipavského auditní zpráva z r. 2023 (3), dostupná na internetu¹³, obsahuje na str. 57 tabulku vnějších výběrových řízení (tedy těch, do kterých se může přihlásit veřejnost), přičemž první začerněný řádek tabulky je výběrové řízení do A [redacted], druhý do H [redacted] atd. Podobně je tomu v případě tabulky na str. 61, kde první začerněný řádek je výběrové řízení do [redacted], druhý do [redacted], třetí do [redacted] atd. (Otázkou je, proč tyto skutečnosti MZV začernilo.) Pokud jde o vnitřní výběrová řízení, na str. 41 zprávy se uvádí, že „v rámci ověření funkčnosti auditovaného systému a analýzy procesu byl ze základního souboru vybrán vzorek 49 vnitřních výběrových řízení do zahraničí.“ Kromě toho i Lipavského auditní zpráva 2023 z rozsahu auditu (bod 2.5 str. 11) nevyjímá výběrová řízení do zahraničí. A – snad nejpodstatněji – nedůsledné cenzurní zásahy vedly k ponechání v *Lipavského auditní zprávě* poslední věty na straně 20 a tabulky na straně 21, z nichž jednoznačně vyplývá, že vnější

¹³ https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/2024/03/Auditni-zprava-Audit-systemu-vyberovych-rizeni_anonymizovano.pdf

výběrová řízení do zahraničí (řádky 14, 15, 17, 19 a 20) byla v rozsahu auditní zakázky.

Další poznámky: Ministr se snažil vyvolat mylný dojem, že a) v rozsahu auditu nebyla výběrová řízení do zahraničí vůbec, nebo že b) do auditovaných výběrových řízení do zahraničí se mohli přihlásit pouze stávající zaměstnanci MZV. V prvním případě jde o zcela nepravdivé tvrzení (a v kontextu ministerstva zahraničních věcí rovněž absurdní), ve druhém pak opět o záměrné (a zbytečné) klamání, k jehož vyvrácení není třeba zveřejňovat *původní auditní zprávu*, ale postačí studium *Lipavského auditní zprávy* (viz poslední věta na str. 20 a tabulka na str. 21).

Shrnutí: Ministr v červenci 2023 vědomě neříkal pravdu a usvědčuje ho z toho paradoxně i fingovaná *Lipavského auditní zpráva*, kterou schválil. Za zmínku stojí, že tato nepravda nemohla nikomu a ničemu posloužit a je zcela zbytečná.

III. O auditovaném období

MINISTROVO TVRZENÍ:

Audit se týkal (jen) Babišovy vlády (Lipavský; iDNES.cz, ČTK; červenec 2023)

FAKT:

Audit se týkal jak období vlády ex-premiéra Babiše, tak i současného vládního „experimentu“. Není to ale důležité. Politik neodpovídá za chyby či korupci úředníků, nýbrž za to, jak se k takovému zjištění postaví.

DŮKAZY:

- *Původní auditní zpráva z r. 2022 (1)*
- *Lipavského auditní zpráva z r. 2023 (2)*

K tvrzení: Ve snaze vyvrátit spekulace o tom, že znemožnil dokončení nepohodlného auditu, Lipavský prohlásil, že audit se týkal předchozí vlády Andreje Babiše. K tomu dodal:¹⁴

Představa, že bych chtěl zakrývat negativní výsledky auditu, abych kryl minulou vládu, mi přijde opravdu úsměvná.

K důkazům: Lipavský se stal ministrem v prosinci 2021. Z obou auditních zpráv (1, 2) vyplývá, že auditováno bylo *období r. 2021 a v případě věcných souvislostí i období předcházející (2020) a následující (2022)*. Rovněž z *Lipavského auditní zprávy (2)* vyplývá, že v auditovaném vzorku byla výběrová řízení uskutečněná v r. 2022 (viz např. str. 42).

Poznámky: Lipavský chtěl a) klamavou rétorikou vytvořit dojem, že auditováno bylo *jen* období vlády premiéra Babiše¹⁵, a tím b) vyloučit opoziční kritiku

¹⁴ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/audit-ministerstvo-zahranici-jan-lipavsky-andrej-babis.A230725_125906_domaci_misl

¹⁵ Lipavského slova je nutno vykládat ve spojení se shora citovaným dovětkem o *úsměvnosti* myšlenky krýt předchozí vládu.

svého počínání (pokud Babiš neví, co audit odhalil, nebude se ve věci angažovat¹⁶), s konečným cílem c) udržet nepohodlný audit v tajnosti.

Ministrův manévr je především planým politikařením. Není důležité, za jaké vlády audit odhalí nedostatky v práci úředníků. Ministři přicházejí a odcházejí (v posledních deseti letech se jich u MZV vystřídalo sedm), zatímco zkorumpovaný byrokrat může na jedné židli škodit desítky let. Co je důležité je to, jak se ministr k auditu, který v jeho rezortu zjistí nedostatky, postaví. Ministrům se zde nabízí jedinečná příležitost přispívat k účinnému, transparentnímu, efektivnímu, ekonomickému a zákonnému výkonu veřejné správy a podporou etických standardů pozitivně ovlivňovat kulturu v úřadě a – ano – v naší zemi (neslibovali Piráti právě toto? Není opravdový *leadership* právě o tomto?). Lipavský touto příležitostí pohrdl a selhal způsobem, který nemá u MZV obdoby. Nejenže dal zelenou byrokratům, o kterých audit nepřímo řekl, že nedělají

¹⁶ Tato politická kalkulace Lipavského, která je v neprospěch veřejného zájmu (i to je třeba v souvislosti s „protikorupčním“ politikem vyzdvihnout), nebyla zcela úspěšná, neboť ex-premiér Babiš mu audit několikrát veřejně připomněl (a odpovědí mu bylo hrobové ticho).

dobře svoji práci, ale nadto nechal propustit auditora, který tu svou dobře dělal¹⁷.

Kdyby ministr opravdu neměl co skrývat, jak v médiích opakoval, původní auditní zprávu by v souladu se zákonem o přístupu k informacím vydal. Nebo by alespoň vyhověl žádostem o odkrytí auditní stopy, která by ukázala, jaká případná právní a jiná argumentace vedla k odstranění všech kritických zjištění. Z *Lipavského auditní zprávy* přitom zmizela i zjištění, jejichž správnost vedení auditovaného útvaru samo ve vypořádání *původní auditní zprávy* uznalo (přičemž veškerá pochybení poněkud nekolegiálně *svedlo* na jedinou osobu – státního tajemníka, svého nadřízeného).

Shrnutí: Ministr řekl technickou polopравdu s cílem vyvolat mylný dojem, že auditovaným obdobím bylo *výlučně* období bývalého vládního kabinetu (opomíjíme fakt, že auditováno bylo též období současné vlády). Cílem bylo vyloučit opoziční sondáž a utajit auditní zjištění, která se neslučovala se soukromými zájmy v MZV.

¹⁷ Čtenář omluví mou nestydatost; nejde zde však o sebehodnocení, nýbrž o dokumentovaná služební hodnocení a vyjádření ředitele GIA.

IV. O důvodech propuštění auditora

TVRZENÍ:

Auditor byl propuštěn za to, že nahrával své kolegy (Lipavský; iDNES.cz, ČTK; červenec 2023)

FAKT:

Auditor nemohl být z tohoto důvodu propuštěn, protože ministerstvo o žádném nahrávání před mým propuštěním nevědělo.
To ostatně služební orgán MZV (šéf auditované sekce) písemně potvrdil do správního spisu.

DŮKAZY:

- Stanovisko služebnímu orgánu MZV č. j. 445813-14/2023-MZV/OSPV ze dne 19.4.2023 (1)

K tvrzení: ČTK zveřejnila dne 25.7.2023 tuto informaci, kterou přetiskla i další média¹⁸:

V momentě, kdy se po úřadu rozšířilo, že si auditor nahrával konverzace s kolegy, bylo pokračování spolupráce nepředstavitelné.

K důkazům: Ve stanovisku služebního orgánu MZV č. j. 445813-14/2023-MZV/OSPV z 19.4.2023 (1), bodu 4 odst. 1) na str. 2 služební orgán MZV (a současně vedoucí auditované sekce) pravdivě uvádí, že „*pořizování audionahrávek... přitom vyšlo najevo až po předání oznámení o skončení služebního poměru ze zákona dne 20. 1. 2023*“. Sluší se dodat, že ministerstvo se o existenci nahrávek dozvědělo ode mě, konkrétně z mého podání ve správním řízení, několik dnů po mém propuštění. V této době již žádná spolupráce mezi mnou a ministerstvem neprobíhala a nebyl o ni zájem ani na jedné straně.

¹⁸ ČTK, 25.7.2023; <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/lipavsky-audit-na-mzv-se-tykal-obdobi-vlady-babise-hotov-ma-byt-v-radu-mesicu/2393782>

Poznámky: Vyjádření MZV je třeba číst v jeho nejběžnější interpretaci jako veřejné vyslovení důvodu mého propuštění. Z důkazů vyplývá, že vyjádření je nepravdivé, neboť MZV se o nahrávání dozvědělo až po mém propuštění a nemohlo tak být jeho důvodem.

Pravdivý důvod mého propuštění přitom mohl služební orgán MZV uvést jak v oznámení o skončení služebního poměru, tak v úředním záznamu, tak i před soudem. Ani v jednom případě této možnosti nevyužil. Že se za takové situace následně rozhodnou zainteresovaní byrokraté šířit nepravdivý důvod prostřednictvím ČTK říká vše, co člověk potřebuje vědět o interních praktikách MZV.

Zvláštní pozornost zasluhuje otázka, co tyto úředníky k vědomému šíření této nepravdy vedlo. MZV nemuselo nikdy nikomu žádný důvod sdělovat či nic vysvětlovat. Je axiomem reálného světa, že účelem zveřejnění nepravdy není nic jiného než zastření pravdy.

I kdyby listinný důkaz (1) neexistoval, úřední klamání veřejnosti by v tomto případě bylo možné dovodit i jinak. Jedním z takových prostředků by mohl být obsah nahrávek, pořízených krátce po ukončení mého služebního poměru. Na těch nepanuje hrobové ticho (jaké by se dalo očekávat kolem osoby,

kteřá je známá nahráváním druhých), nýbrž naopak mnohomluvnost zástupkyně služebního orgánu, která mj. přiznává a rozvádí, že na mně *donášela* mému řediteli (jak uvedu v Části 2, toto je pravý důvod pořizování nahrávek). Kdyby se v úřadě skutečně rozšířilo, že nahrávám své kolegy, stěží by mi ředitel GIA několik dnů po mém propuštění posílal zprávy, ve kterých popisuje své obavy z toho, jak s ním bude v rámci nadcházejícího přesoutěžení naloženo a dodává, že o místo se obává i poslední člen auditorského týmu.

Ačkoliv nepředpokládám, že ČTK oslovil přímo ministr Lipavský, vzhledem k medializaci případu a politické citlivosti tématu je nepravděpodobné, že by s ním (či jeho poradci) tento krok nebyl dopředu konzultován.

Shrnutí: Tým Lipavského záměrně šířil nepravdu, přičemž i tentokrát se z veřejného klamání sám usvědčil ve vlastní písemnosti s č.j. 445813-14/2023-MZV/OSPV.

V. O tom, co ve věci řekl soud

TVRZENÍ MINISTRA:

Soud dal ministerstvu plně za pravdu, že pracovní poměr mohl být ukončen, protože auditor jednoznačně ztratil důvěru MZV.
(Lipavský; Seznam Zprávy; září 2023)

FAKT:

Auditor byl propuštěn bez uvedení důvodu a soud tak nemohl žádný konkrétní důvod ministerstvu odsouhlasit. Soud konstatoval, že žalobci se nepodařilo prokázat, že byl propuštěn odvetně, de facto proto, že (!) služební orgán toto oficiálně či jinak nepřiznal.

DŮKAZY:

- Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10 A 22/2023-67 (t.č. zrušený Nejvyšším správním soudem) (1)

K tvrzení: Ministr Lipavský dne 29.9.2023 v rozhovoru pro Seznam Zprávy uvedl:¹⁹

Soud dal plně ministerstvu za pravdu, že pracovní poměr mohl být ukončen ve zkušební lhůtě, protože tento člověk jednoznačně ztratil důvěru MZV. Nechci zabíhat do detailů, argumenty ale byly závažné.

Poznámky a shrnutí: Služební orgán MZV (vedoucí auditované sekce) ukončil můj služební (nikoliv pracovní, jak tvrdí ministr) poměr bez uvedení důvodu (ve zkušební době je to dle českých zákonů možné) a rovněž u soudu žádný propouštěcí důvod nevyslovil. Soud tak z logiky věci nemohl ministerstvu žádný konkrétní důvod *odkývat*. Soud pouze konstatoval, že se mi nepodařilo prokázat odvetný charakter propuštění, a to *de facto* proto, že služební orgán takový důvod nikdy nezdokumentoval či před někým (kdo by to následně dosvědčil) nevyslovil. Uvedené lze ověřit v předmětném rozsudku (1), který byl zveřejněn (a poté zrušen Nejvyšším správním soudem).

¹⁹ Seznam Zprávy, 29.9.2023; <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-lipavsky-na-velvyslanci-v-moskve-trvam-237487>

Za zmínku stojí ještě skutečnost, že i po mém propuštění v lednu 2023 mi zaměstnavatel vydal velice hezký posudek, který opět vyzdvihoval mou nadstandardní kvalitu práce, takt, schopnost zmírňovat konflikty a celou řadu dalších tzv. *soft skills*, to vše s tím, že jsem nespáchal žádné kárné provinění. Ve světle tohoto posudku tak opět shora citovaná slova ministra nemohou působit příliš přesvědčivě.

VI. O obsahu auditní zprávy

TVRZENÍ:

Celkové vyznění Lipavského auditu je stejné jako za Čapka (Seznam Zprávy; březen 2023)

FAKT:

Lipavského auditní zpráva je v zásadních zjištěních kvalitativní negací původní auditní zprávy. Původní auditní zpráva upozornila na problémy v oblasti transparentnosti, legality, efektivnosti, účinnosti a hospodárnosti systému výběrových řízení. Vyzdvihla nevyhovující řídicí kontrolu a tok informací a neujasněnost odpovědnostních vztahů. Tato zjištění v *Lipavského auditní zprávě* buď chybějí, nebo je bez dalšího jen konstatován opak.

DŮKAZY:

- Výpověď ředitele GIA z 3.11.2022 (1)
- *Původní auditní zpráva* z r. 2022 (2)
- *Lipavského auditní zpráva* z r. 2023 (3)
- Zásahová žaloba (4)

K tvrzení: Dle článku novináře Blažka na Seznam Zprávách MZV vydalo prohlášení, podle kterého:²⁰

Celkové vyznění auditu je stejné jako za Čapka, který stav ohodnotil dvojkou ze čtyřstupňové škály.

K důkazům: V žalobě proti ministerstvu (4) jsem pravdivě uvedl, že auditní zpráva upozornila na nedostatečnou transparentnost systému výběrových řízení, na systematické obcházení zákona (konání výběrových řízení v neformálním režimu bez právního důvodu), na zaměňování termínu „zájem České republiky“ za osobní zájmy, na rizika potenciální diskriminace a nefungující řídicí kontroly, jakož i další nedostatky v oblasti hospodárnosti a efektivnosti, související s výkonem agendy. Všechny tyto problémy byly v *původní auditní zprávě* (2) řádně argumentovány, v *Lipavského auditní zprávě* (3) buď zcela absentují, nebo je pouze stroze konstatován opak. Celkové vyznění zpráv tak logicky musí být velmi odlišné.

Některá z uvedených zjištění *původní auditní zprávy* jsou diskutována během zaznamenané

²⁰ Seznam Zprávy, 18.3.2024;
<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzy-urednik-popsal-podezre-pomery-prisel-o-misto-a-jeho-audit-zmirmili-248004>

pracovní schůzky s ředitelem GIA (1). Zde mj. ředitel popisuje již dříve v textu zmíněnou paniku, kterou zpráva v auditované sekci vyvolala, vč. obav Hybáškové („Pokud se novináři dozvědí, že výběrová řízení jsou na ministerstvu netransparentní... to je na odvolání ministra.“), které dokládají, že otázky transparentnosti a další byly skutečně v *původní auditní zprávě* hodnoceny negativně. *Lipavského auditní zpráva* přitom konstatuje, že zásada transparentnosti je ve všech případech výběrových řízení dodržena.

Manažerské shrnutí *původní auditní zprávy* (2) obsahovalo 7 zjištění: (1.) neexistence strategického dokumentu (2.) nízká transparentnost a aspekty hledisek objektivity, rovnosti a meritů (3.) vyhlašování výběrových řízení v méně formálním režimu (4.) nedostatky v řídicí kontrole a toku informací (5.) nízké povědomí o odpovědnostních vztazích, (6.) délka životních cyklů výběrových řízení (7.) nevyhovující software. Zjištění 1 a 6 byla v *Lipavského auditní zprávě* zjmeněna, zjištění 2, 3, 4 a 5 odstraněna, pouze zjištění 7 bylo ponecháno v původní podobě (šlo o jediné zjištění, které jsem nevytvořil). Všechna zjištění byla řádně právně či jinak argumentována v hlavním textu *původní auditní zprávy*, v *Lipavského auditní zprávě* tyto části chybí.

Původní auditní zpráva se též zabývala jevem soustavného (úmyslného?) neobsazování některých státních zaměstnanců (např. str. 26 původní auditní zprávy). Doporučení z toho vzešlá a veškerý související text však byly rovněž odstraněny.

Shrnutí: *Původní auditní zpráva a Lipavského auditní zpráva vyznívají kvalitativně odlišně a člověk k tomuto poznání nepotřebuje více než *selský rozum*. Kdyby vyznívaly stejně, audit by trval předpokládané tři měsíce, nikoliv měsíců patnáct. Audit by nevyvolal paniku a vyslovené obavy o místa.*

Závěr: Kde je skandál?

Auditní zpráva neodhalila žádný konkrétní *obsazovací skandál*, protože snahou auditorů bylo zachovat anonymitu všech zaměstnanců a dalších aktérů zúčastněných na výběrových řízeních. Auditorům byly známy případy fingoaných vnějších výběrových řízení (v jednom případě s více než 30 účastníky), veškerá auditní zjištění však byla syntetizována a zobecněna do systémových poznatků a doporučení tak, aby zaměstnavateli audit přinesl *užitečnou hodnotu do budoucna*.

Hlavním skandálem příběhu „audit“ tak není žádný konkrétní případ *dosazení* té či oné osoby tam či onam (byť o takových případech auditori věděli). Opravdovým skandálem aféry je (a) odmítnutí vedoucích pracovníků auditované sekce MZV nést odpovědnost za svou služební činnost, (b) odmítnutí auditované sekce být předmětem faktické, nikoliv pouze *předstírané* interní kontroly (šlo v pořadí o druhý audit stejného zaměření, který tato sekce úředně anulovala), (c) nevěle měnit *zavedený systém*, který vyhovuje užší skupině byrokratů, (d) hysterie řídicích pracovníků auditované sekce, obtížně slučitelná s tradičními požadavky na manažerský

úsudek a integritu, jakož i s etickým kodexem státních zaměstnanců vůbec, (e) panika, která pohltila i ministra zahraničních věcí Lipavského a která (f) vyústila v propuštění zaměstnance, který pouze splnil pracovní zadání, dále k interní cenzuře původní auditní zprávy, k opakovanému a předem promyšlenému veřejnému klamání a lhaní, a konečně i k následnému dosazení do čela Generální inspekce a interního auditu u MZV osoby z vedení auditovaného útvaru (poslední bod výčtu považuji za intuitivně nesprávný, nicméně jde toliko o názor).

Pokud je ministr Lipavský ochoten veřejně klamat i v té nejbanálnější věci interního auditu, v jaké záležitosti není připraven lhát? A pokud jedna auditní zpráva dokázala vyplašit hrstku byrokratů a jednoho ministra natolik, že se propůjčili shora popsanému chování, jak fantasmagoricky působí představa, že těmto osobám nestálo v cestě svědomí při propouštění člověka, který si troufnul jim tyto *úřední strasti* přichystat?

Část 2: Trable – jak se zbavit nepohodlného úředníka

Proč tvrdím, že jsem byl auditovanou sekcí propuštěn *odvetně* za vypracování auditu? Co mi dává morální právo v úvodu tohoto materiálu podezírat samotného ministra? K tomu je zapotřebí popsat průběh mé zkušební doby u MZV.

Na ministerstvu jsem nebyl nováček. Na MZV jsem pracoval již v letech 2004-2018 a v době opětovného nástupu v létě 2022 jsem tak měl s fungováním úřadu zkušenosti. U MZV jsem měl spoustu známých a dva dobré přátele. Je nutno také zmínit, že jsem se vracel na základě oslovení z ministerstva. Nastoupil jsem do odboru GIA, ve kterém jsem již dříve pod stejným ředitelem pracoval. Tato spolupráce byla kdysi velmi příjemná a můj nástup tak nebyl *neznámou* ani pro ředitele ani pro mě.

Skládání slibu. Služební slib jsem skládal do rukou zástupkyně služebního orgánu, paní X (služební orgán, „státní tajemník“ a „šéf auditované sekce“ je stejná osoba). Při mém příchodu se na mně paní X dlouze zadívala, přivřela oči a prohlásila, že mě odněkud zná. Řekl jsem jí, že jsem na MZV již dříve

pracoval. Pak jsem složil slib a odešel do své nové kanceláře. Paní X se poté vydala do nějakých tajných archivů, ke kterým já přístup nemám (a nemyslím si, že by to tak mělo být), aby si o mně zjistila více (vím to, protože mi to v den mého propuštění sama řekla).

První služební úkol. První auditní zakázkou byl již zmíněný audit výběrových řízení²¹. Auditovanou agendu u MZV vykonává sekce státního tajemníka (pro všechny praktické účely jde o *Human Resources*), konkrétně útvar PERS a státní tajemník sám. Můj první úkol tak paradoxně byl auditovat sekci, která měla za 6 měsíců rozhodnout o tom, zdali jsem se ve zkušební době osvědčil²².

Hlavní text auditní zprávy jsem psal já. Povaha auditní zakázky svědčila mé komparativní výhodě z titulu právnického vzdělání (jiné zakázky by řídili kolegové s jinými specializacemi, od financí, účetnictví, až po kybernetickou bezpečnost apod.). Všechna zásadní zjištění a prakticky celý text auditní zprávy jsem zpracoval já, rovněž jsem vedl většinu

²¹ Audit č. 5/2022/IA s předlohou oficiálním názvem „Audit systému výběrových řízení v podmínkách MZV se zaměřením na jejich transparentnost, délku, efektivnost a přezkoumatelnost“.

²² V české státní správě náleží výsostné právo rozhodovat o tom, zda se zaměstnanec ve zkušební době osvědčil, jediné osobě. Ta nemusí svůj krok nikterak obhajovat, nemusí jej s nikým konzultovat – ani s nadřízeným propouštěného. Jak ukáží v následující, poslední části brožury, tato osoba si může o osudu zaměstnance klidně hodit minci.

auditních pohovorů. Vedoucím pracovníkům auditované sekce toto bylo dobře známo.

Odevzdání auditní zprávy. Auditní zprávu jsme dokončili v říjnu 2022, přesně v půli mé zkušební doby. Ředitel GIA s ní byl zjevně spokojený a hodnotil ji v superlativech. Na přelomu října a listopadu jsme dokument zaslali ředitelce PERS Hybáškové ke stanovisku.

Bezprostřední reakce na auditní zprávu. Pokud má zkušební doba probíhala do této chvíle v poklidu a bez incidentů, pak odevzdání auditní zprávy způsobilo na *oceánu života jednoznačnou bouřku*: (1) Nejprve to byla zpětná vazba od kolegů s napojením na auditovanou sekci, kterou zde nemohu konkretizovat. Řeknu pouze, že jeden z kolegů mi doporučil připravit se na všechno. (2) Ředitel GIA byl pozván do odboru PERS k improvizované schůzce s vedením auditovaného útvaru. Dle bezprostřední výpovědi ředitele GIA zde měla ředitelka Hybášková prohlásit, že „jestli se novináři dozvědí, že výběrová řízení jsou u ministerstva netransparentní... budou z toho titulky v novinách... to je na odvolání ministra“. Hybášková se měla dále domáhat toho, aby auditní zpráva vyšla v utajovaném režimu, aby se k ní nedostali novináři. Ředitel konečně vypověděl, že Hybášková auditní zprávu ukázala ministrovi a

státnímu tajemníkovi (tj. svému nadřízenému a současně šéfovi auditované sekce a osobě, která měla rozhodovat o mém setrvání u úřadu). (3) Zástupkyně státního tajemníka, paní X, se telefonicky spojila s mým šéfem, ředitelem GIA, aby ho informovala o jakýchsi mých „trablech z minula“ (tento obrat je velmi důležitý). Tyto „trable z minula“ měly dle paní X spadat do období 2004-2006 a dotyčná se prý do telefonu netajila názorem, že jsou neslučitelné s mým dalším působením u MZV. (4) O pár dní později přišla zpráva, že ředitel GIA bude z kraje roku 2023 *přesoutěžen*.

Má interpretace situace. Pokud žádná ze shora uvedených 4 událostí nevěstila nic dobrého sama o sobě, jejich souběh jsem vnímal – také s ohledem na předchozí zkušenosti u MZV – jako znepokojující. Bylo mi jasné, že má auditní zpráva způsobila větší než malou interní bouři, bylo mi jasné, že audit se řeší politicky, a bylo mi jasné, že telefonát paní X bych měl brát opravdu vážně. Pokud se pravá ruka státního tajemníka netají tím, že nemáte na ministerstvu co dělat (kvůli „trablům z minula“), buďte si jisti, že zkušební dobu nepřežijete. I to mi bylo jasné. Co mi jasné ale nebylo, byla otázka oněch „trablů z minula“. Člověk si většinou své trable na pracovišti pamatuje a já si žádný incident nevybavil. Nikdy jsem nebyl

kázeňsky trestán nebo i jen neformálně pokárán, nikdy jsem se na pracovišti nepohádal a má pracovní a služební hodnocení bez výjimky vyzdvihovala (čtenář opět odpustí) můj takt a schopnost uvolňovat napjaté situace. A najednou „trable z minula“. A z období 2004-2006 – jednoho z pracovních nejprjemnějších! Samozřejmě jsem počínání paní X vyhodnotil jako krajně neprofesionální zákeřnost a napadlo mě celou věc řešit formálně. Ale ve zkušební době to není nejchytřejší a hlavně bych tím *podrazil* svého šéfa, který mi o hovoru řekl důvěrně (a navíc dodal, že ho nějaké dvacet let staré trable nezajímají, že výpověď X byla zmatená a plná akronymů a že on se hovorem nehodlá zabývat). Nezbylo mi tak než spekulovat. A protože žádný problematický incident v mé pracovní minulosti objektivně nemohl existovat, napadlo mě, že (1) jde o smyšlenou historku a že (2) odpovědi na mé tápání je spíše ona absurdita *data* (datumu) oněch *trablů*: *Vůbec tu nejde o trable, ale o ověření, kde stojí ředitel GIA!* Pokud by totiž ředitel GIA do telefonu vyjádřil jakékoli výhrady k mé osobě, byl by zapojen do mého odchodu (který se již rýsoval). Pokud by k mému působení v jeho odboru neměl výhrady (nebo by si naší spolupráci *nedejbože* pochvaloval), dozví se vše až po mém propuštění. Ředitel GIA mou práci přitom

obecně vyzdvihoval, přiznal mi odměnu (ve zkušební době netypické), na mou žádost mi proplatil poměrně nákladné školení, v plánu auditů na další rok mě určil vedoucím většiny auditních zakázek atd. A tak se o mém propuštění dozvěděl až ve stejný okamžik, jako já.

K pořizování nahrávek. Krok paní X mě znepokojil natolik, že jsem na jeho základě (a po právní konzultaci) sáhl po řešení, kterému se socializovaný člověk za normálních okolností nepropůjčí. Spousta lidí bez vysvětlování chápe, že jsou situace, které *normální nejsou*, a naopak někteří lidé pro to pochopení nenajdou ani s vysvětlením. Proto jen stručně mé odůvodnění: (1) Není kolega jako kolega – kolega, který se mě intrikami za mými zády snaží připravit o kariéru, pověst a živobytí, není kolega, kterému něco dlužím. (2) Kolega, který si o mně vymyslí a šíří historky „z minula“, si může kdykoliv vymyslet a šířit historky „ze současnosti“ (např. mě nařknout z nevhodného chování při vzájemném setkání apod.). (3) Kdybych neměl nahrávky, nikdo by mi tento příběh neuvěřil. Kdybych o něm napsal, otevřel bych se okamžitému právnímu postihu. (4) Nikdy bych nenahrával opravdové kolegy, kteří do práce nechodí ve snaze ubližovat druhým. (5) Nahrávání se týkalo pouze pracovních jednání a soud

konstatoval, že bylo provedeno legálně a adekvátně okolnostem.

Můj vyhazov. Když mě paní X v lednu 2023 předvolala do své kanceláře (pod záminkou, že je třeba, abych podepsal novou pracovní náplň), tušil jsem, že si jdu převzít oznámení o skončení služebního poměru. Byl 20. leden 2023, přesně 6 měsíců od mého nástupu. Paní X tak byla paradoxně více překvapená než já – mou reakcí, že jsem tento její krok očekával. Na její dotaz jsem odpověděl, že mi ředitel GIA řekl o jejím telefonátu, ve kterém zmínila nějaký můj incident z minula, který ona považuje za neslučitelný s mým dalším působením u MZV. Paní X vše potvrdila a na můj dotaz (opět s užitím slova „trable“) vysvětlila, že onen incident je má stížnost k ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) z období asi před 14 lety, kvůli které se ona (paní X) musela s někým z MPSV kvůli mně hádat. Nemělo smysl jí říkat, že jsem si nikdy na MZV nestěžoval (písemně, ústně ani jinak) a že se tak hádala buď zbytečně nebo z nějakého jiného důvodu, ale její přiznání k této hanebné pomluvě jsem nahrával a bylo tak lepší, když bude mluvit ona.

Žádná stížnost neexistuje. MPSV mi dne 16. 10. 2023 na mou žádost vydalo pod č.j. 2023/206996-331/1 potvrzení, že v období 2004-2023 neviduje

žádanou moji stížnost nebo domáhání se jakýchkoliv práv. Veškerá podání typu stížnosti či podobné podněty přitom MPSV za zmíněný časový úsek obecně eviduje. Nutno podotknout, že ani paní X dosud žádný důkaz o mé stížnosti nikomu nepředložila (což, samozřejmě, nemusí).

Reakce ředitele GIA. Ředitel GIA se o mém propuštění dozvěděl ve stejný okamžik jako já, pouze v jiné místnosti. Zatímco já jsem novinku obdržel od paní X (zástupkyně státního tajemníka), ředitel GIA se ji dozvěděl přímo od státního tajemníka. S ředitelem jsme se poté potkali na chodbě. Neustále opakoval, že je v šoku, že neví, co za tím je, že státní tajemník mluvil obecně a zmínil nějaké „trable z minula“. Později téhož dne šéfa napadlo spojit se se státním tajemníkem a zajistit nám společnou schůzku s ním. Cestou na ni mi ředitel řekl další novinu: “Prý to dostal na pokyn.”

Pokyn k mému propuštění. Kdo tento pokyn mohl vydat? Ministr? To je asi ta nejintuitivnější odpověď. Ale vím to jistě? Ne. Co ale vím je, že když se tento *pokyn* řešil před soudem, právní zástupce MZV jeho vydání nejen nepopřel, ale uvedl, že ministr je organizačně nadřízen odboru GIA, takže by to bylo právně v pořádku (nepamatuji si to přesně a mohu se

mýlit, ale myslím, že jsem „ministra“ u soudu s „pokynem“ vůbec nespojoval).

Reakce ostatních auditorů. Po mém návratu do kanceláře kolegyně prohlásila, že si může jít také hledat práci. Dva dny po mém propuštění mi ředitel GIA zaslal elektronickou zprávu, ve které píše, že má paralyzovaný útvar interního auditu a že *je otázkou, jak bude v rámci bližícího se přesoutěžení jeho místa naloženo s ním.* Zopakoval také, že o místo se obává i poslední člen auditorského týmu.

Jak se tedy zbavit nepohodlného úředníka? Pokud je ve zkušební době, nejlepší recept je zřejmě tento: Vymyslete si o něm historku. Propust'te ho bez udání důvodu. Neprořečnete se. Když se jeho nadřízený a přátelé budou vyptávat a podívat, řekněte jim, že tam byly „trable z minula“. Podle potřeby je později upřesněte: „Dotyčný si na úřad stěžoval“. Krysy nemá nikdo rád. A u soudu si neškrtnou.

„Justici důvěřuje v České republice 56 procent občanů.“

Volební program Pirátů a Starostů

Část 3: Soud

M ZV mi ukončilo službu bez udání důvodu. Zákon říká, že ve zkušební době 6 měsíců je možné státnímu zaměstnanci ukončit službu „z jakéhokoliv důvodu nebo bez udání důvodu“. Protože služební orgán žádný důvod mého propuštění neuvedl, formálně vyhověl literě zákona. Zdánlivě tak nebylo co řešit.

Proč jsem podal žalobu. V právním státě je třeba spojení „z jakéhokoliv důvodu nebo bez udání důvodu“ vykládat jako „(1) z jakéhokoliv důvodu, který není protiprávní, nebo (2) bez udání důvodu, avšak ani tento nevyslovený důvod nemůže být protiprávní“. Platí totiž, že veřejná správa si musí počínat pouze legálně a musí mít ke každému svému jednání důvod (správa, na rozdíl např. od soukromého sektoru, nemůže jednat nepromyšleně, bezdůvodně, jako automat). Vycházel jsem tedy z toho, že odvěta za splnění služebního úkolu i postih za jakousi mou stížnost k MPSV (kterou jsem se měl navíc domáhat

v období 2004-2006, a navíc se týkala přepočtu platu!) jsou nelegálními důvody propuštění státního zaměstnance a zneužitím práva. *Soud mi dal v tomto za pravdu.*

Důkazní břemeno nese primárně žalobce, uvedl soud. S tím samozřejmě nelze polemizovat. Soud dospěl k závěru, že jsem důkazní břemeno neunesl, přičemž mezi řádky poměrně složitě psaného rozsudku lze vyčíst i důvod: *Služební orgán ani jeho zástupkyně nikdy nezákonný důvod otevřeně nepříznali.* Já se naopak domnívám, že jsem důkazní břemeno v míře odpovídající reálnému světu unesl (skutečnost, že by služební orgán své případné protiprávní jednání otevřeně deklaroval, mi přijde krajně nepraktická), a nadto že soud se v rozsudku dopustil několika nedůsledností, a to jak právních, tak i skutkových a interpretačních.

Právní nedůslednosti. Zde mi dal Nejvyšší správní soud za pravdu a rozsudek Městského soudu v Praze zrušil.

Skutkové a interpretační nedůslednosti. Některé z nich jsou bagatelní, jiné dle mého názoru velmi závažné. Jako velmi znepokojující však vnímám, že z cca tuctu případů jsou všechny v můj neprospěch. Zde je několik příkladů:

1. Soud: Žalobce se snažil ředitele GIA o důvodech svého propuštění přesvědčit, ředitel se mu to spíše snaží odkývat, protože ho žádný jiný důvod nenapadá (bod 62). Dle soudu ředitel GIA příliš nevěří mé domněnce o odvetném propuštění za audit, a já ho o tom přesvědčuji a on se mi to jen snaží odkývat. Čtenáři proto nabízím přepis mé konverzace s ředitelem GIA bezprostředně poté, co jsme se oba dozvěděli o mém propuštění (každý v jiné místnosti). K výměně došlo na chodbě úřadu, kde jsme se potkali; nic jí nepředcházelo a nic kvalitativně odlišného nenásledovalo:

Ř: „Teď jdu od státního tajemníka...“

Já: „Věděl jste to?“

Ř: „No nevěděl, teď mi to řekl. Pro mě to je jako totální šok a nevím, co je za tím, on mi to neřekl.“

Já: „Pro mě to vůbec není šok, já jsem to čekal.“

Ř: „**Myslíte, že to je výsledek toho auditu, jo?**“

Já: „No a co jiného?“

Ř: „No já nevím! Státní tajemník mluvil jako velmi obecně... a mluvil o nějakých

,trablech z minula‘. Já nevím, co jsou *,trable z minula‘*.“

Já: „No, paní X mi to řekla.“ (skutečné jméno vynecháno)

Ř: „No já nevím, co jsou *,trable z minula‘*.“

Já: „Já Vám to vysvětlím, pokud Vás to zajímá.“

Ř: „Nó. Jako pro mě to je katastrofa, tohle řešení; co já tady teď budu dělat.“

(následuje debata o kolegovi, pak zpět k tématu)

Ř: „Jako se mi nechce věřit, že je to kvůli tomu auditu.“

Já: „No a kvůli čemu?“

Ř: „No já nevím, co jsou *,trable z minula‘*.“

Úsudek o tom, zda ředitele GIA o něčem přesvědčuji a on se mi to snaží odkývat, musí vyhodnotit čtenář. Pokud jsem ředitele skutečně objektivně přesvědčoval, pak to skutečně nebyl můj úmysl a přiznám se, že ani s odstupem času na mě ta konverzace takto nepůsobí. Byl to ředitel, kdo první zmínil možnou *odvetu za audit*, ne já. Je pravda, že o tom vzápětí sám pochybuje (spíše ale polemizuje se sebou než se mnou), ale ihned opakovaně naznačuje,

z jakého důvodu: státní tajemník nemluvil o odvetě, ale o nějakých „trablech z minula“. Je zjevné, že tyto trable ředitel primárně spojuje s mým vyhazovem. (Není tak tedy pravda, že ředitele žádný jiný důvod nenapadal.)

K tomu je třeba dodat, že dva dny po mém propuštění (po zralé úvaze) mi ředitel zaslal elektronickou zprávu, ve které vyjadřuje obavy, že jej potká „v rámci nadcházejícího přesoutěžení“ podobný osud jako mně. Písemně též potvrzuje, že o své místo se obává i poslední člen auditorského týmu. Kdyby ředitel GIA odvetným důvodům mého propuštění nevěřil, stěží by takové zprávy posílal. Všechny tyto důkazy přitom byly u soudu provedeny.

2. Soud neví, co přesně jsou „trable z minula“ (bod 61). Soud nepochopitelně dovozuje, že se má jednat o 4 incidenty. To však netvrdil ani žalobce ani žalovaný. Paní X – zástupkyně žalovaného – trable z minula sama konkretizovala jako „mou stížnost k MPSV ve věci platu“, a ve stejném okamžiku (!) žalovaný řediteli GIA na dotaz po mém propuštění uvedl „trable z minula“ (!). Soud v atypickém spojení „trable z minula“ nevidí žádné pojitko v osobě

žalovaného a jeho zástupkyně. A protože žalovaný je ředitelem GIA nekonkretizoval, soud je odmítá spojit s jejich konkretizací ze strany zástupkyně žalovaného. Škoda. Avšak i bez takové prozíravosti: Soud měl být v první řadě ALARMOVÁN samotným faktem, že zaměstnavatel vůbec na dotaz po mém propuštění vyslovil „trable z MINULA“ (tj. z mého předchozího působení u úřadu), ať byly jakékoliv. Již to působí právně velice problematicky. A navíc pravděpodobnost existence nějakých objektivních trablů je navíc možné ověřit z mých pracovních hodnocení z té doby, které byly vždy v nejvyšším stupni, vždy bez konstatování behaviorálních problémů (naopak) či kázeňských řízení.

3. Soud: Kdyby MZV nějaké „trable z minula“ (2004-2006) opravdu vadily, MZV by mě nepřijalo zpět v r. 2022. (parafráze posl. věty bodu 61). Tento úsudek je samozřejmě rozumný, nicméně vůbec nereflektuje realitu úřadu s +1000 neustále *rotujícími* zaměstnanci. Ministerstvo není malá firmička o pěti lidech. MZV provádí až 1000 výběrových řízení ročně a žádné „trable z minula“ jednoho uchazeče

není možné v takovém systému *detekovat*. Navíc o těchto trablech prokazatelně věděla jen paní X (protože si je vymyslela), která navíc prokazatelně vypověděla, že si tyto „trable“ dohledala (patrně ze svých vlastních záznamů) až po mém novém nástupu. Argument soudu se tak rozpadá.

4. Soud: Žalobce se údajně domáhal svých práv u MPSV. Přestože jsem opakovaně tvrdil, že jsem si na svého zaměstnavatele nikdy nestěžoval a své nároky vždy zásadně uplatňoval u svého zaměstnavatele, soud se v rozsudku přiklonil k závěru, že jsem se u MPSV přesto nějakých práv domáhal. Proto jsem požádal o vyjádření samotné MPSV, které závěr soudu neguje. Nikdy jsem si na nikoho u MPSV nestěžoval a ani se nedomáhal žádných práv, napsalo MPSV.
5. Žalobce tvrdil diskriminaci, ale nijak to neodůvodnil. Není to pravda. Nikdy jsem v žalobě ani v řízení netvrdil, že jsem byl diskriminován. Dlouhé pasáže rozsudku o tomto (body 66-69) jsou zcela zbytné.

6. Soud: Ředitel GIA žalobci proplatil služební cesty (bod 9). Není to pravda a opět to nikdo netvrdil. Ředitel GIA mi neproplatil služební cesty (což je jednorázový výdaj), nýbrž nákladné školení u profesního institutu (což je investice do zaměstnance, se kterým do budoucna počítá).
7. Soud: Soud nikterak nezpochybňuje žalobcovu tvrzení, že jeho výkony byly vynikající a auditní zpráva precizní (bod 64). Soud mě zde vykresluje jako více samolibého, než opravdu jsem (proč to dělá?). Shora uvedené není mé tvrzení. Odkazoval jsem na četná hodnocení mé práce a mého chování *druhými osobami* – ve služebních hodnoceních, posudcích a výpovědích nadřízených.
8. Soud: Žalobce označil tyto důvody za nesmyslné (bod 18). Soud mě zde (podobně jako shora) líčí jako méně vychovaného, než ve skutečnosti jsem. Nikdy bych u soudu jen tak nepronesl „nesmysl“ a dost. V konkrétním případě jsem vysvětlil, proč vyjádření žalovaného není činěno v dobré víře a odkázal při tom na zákon o zahraniční službě – ZZS

(zástupce žalovaného tvrdil, že za mým propuštěním mohly stát důvody nezávislé na mně – např. návrat zaměstnanců ze zahraničí; vysvětlil jsem, že dle ZZS bylo nutné mé uprázdněné místo soutěžit ve vnějším výběrovém řízení, nikoliv jej bez dalšího obsadit vracejícím se zaměstnancem; viz § 33 odst. 4 ZZS).

9. Zjemňování výpovědí MZV. V kontrastu s dvěma předchozími body soud naopak zjemňuje výroky vedení auditovaného útvaru. Dle zprostředkované výpovědi ředitele GIA měla ředitelka Hybášková pronést „*Jestli se novináři dozvědí, že výběrová řízení jsou netransparentní... to je na odvolání ministra*“. Soud uvedené v rozsudku (bod 57) přeformuloval takto: „*pokud se novináři dozvědí... způsobí to bouři*“. Proč soud odstraňoval politickou dimenzi případu?

Myslím, že rozsudky mají působit přesvědčivostí právní argumentace, nikoliv citovým zabarvováním stran sporu. A pokud se v řízení zkoumá charakter stran sporu, neměla by na prvním místě stát jejich *důvěryhodnost*?

Proč není v Česku možné můj spor vyhrát? Pokud soudy v obdobných případech, jako je ten můj, nastaví ten nejprísnejší standard dokazování (vyžadující faktické doznání se k protiprávnosti žalovanou stranou), pak je zcela nemožné v soudních sporech tohoto typu uspět. Služební orgány ve veřejné správě tak mají prakticky volné ruce v tom, jak naloží se státními zaměstnanci ve zkušební době. Mohou je propustit na základě hodu mincí či správní zlovůle, interních intrik aj. soukromých důvodů, které jsou s činností správních orgánů v moderních státech naprosto neslučitelné. Jakékoliv propuštění zaměstnance „bez udání důvodu“ se tak stává právně nepřezkoumatelné a soudní kontrola státní správy pouze iluzorní (i to je dobrý důvod, proč by zákonodárci neměli v oblasti veřejné správy koketovat s myšlenkou rozšiřování institutu *výpovědi bez udání důvodu*; veřejný zaměstnavatel nikdy nebude fungovat jako ten soukromý a vždy v něm bude více intrik, politiky a toxického kolektivismu a méně výkonnosti; legislativní energii je lépe věnovat ochraně zaměstnanců interní kontroly – i ve zkušební době).

Nové rozhodování. Městský soud v Praze bude ve věci opět rozhodovat. Toto jsou jen některé výchozí podmínky:

- Dlouholetý zaměstnanec MZV byl propuštěn poté, co vypracoval auditní zprávu, která v úřadě prokazatelně způsobila politickou paniku.
- Zástupkyně služebního orgánu o propuštěném zaměstnanci šířila nepravdivou (!) historku („trable z minula“), resp. minimálně ji sdělila řediteli GIA a bezpochyby též služebnímu orgánu.
- Služební orgán propustil předmětného zaměstnance bez vědomí jeho nadřízeného (!), na základě „trablů z minula“.
- Ředitel GIA a poslední člen auditorského týmu se začali obávat o svá místa.
- Důvěryhodnost ministra a žalovaného je v důsledku opakovaného veřejného klamání v českých médiích (o „audit“ a auditorovi) prokazatelně snížena.

Závěr

Kauza audit je plná téměř dokonalých ironií. O některé z nich se zasloužil Jan Lipavský, když jako ministr „nejprotikorupčnějšího“ uskupení na českém *trhu stran a hnutí* opsal a v život uvedl scénář, proti kterému horlivě brojí jeho vlastní strana (se slovy „Takhle to dál nejde“, u všech všudy). O některé ironie jsem se postaral já sám, byť to nebylo mým cílem: Např. auditní zpráva, která paní Hybáškovou vyděsila natolik, že se domáhala označení materiálu za „důvěrný“, aby se k němu nedostali novináři, se stala možná nejpropíranější auditní zprávou ministerské historie; a paní Hybáškové vysloužila další *zářez* na jejím profilu na wikipedii (kolik jich ještě bude?). Mně se zase podařilo být z ministerstva vyhozen za mou stížnost, kterou jsem nikdy nenapsal a kterou by si patrně nikdo nevymyslel, kdybych byl nikdy nevytvořil *nepohodlnou* auditní zprávu. A pak je tu představa, že bych Piráty v posledních volbách sám z důvodu jejich ostré protikorupční linie volil, která je, přiznám se, pozitivně komická.

Jenže zlehčování není na místě. Případ „audit“ je především velmi smutný. Pomáhá totiž lépe pochopit,

proč je Česká republika třicet pět let po revoluci v žebříčku korupce²³ hodnocena hůře než Botswana a všechny Pobaltské republiky a bodově má blíže k Nigérii než k Dánsku. V době, kdy zahraniční technologie, know-how a kapitál přinášejí naší zemi prosperitu a vysokou životní úroveň, zůstává česká patina v podobě špatných silnic a netrestané korupce kontrastující národní ostudou.

Takový stav věcí přitom není ani nutný ani žádoucí. A není ani důstojný. Tato knížečka je tak vyjádřením přání a naděje, že český volič razantně odmítne politiky, kteří s ním zacházejí jako s *utrínosem*, a že nebude akceptovat pravidla hry, podle kterých korupce, veřejné lhaní a šíření dezinformací bude v naší zemi výsadou elit, zatímco malý člověk za ně bude svým rostoucím úřednickým státem peskován a popotahován. Cokoliv jiného je definicí občanského masochismu a servility, které do české DNA nepatří. Český člověk by měl zkaženým politikům ukázat, že pohrdání je vzájemné.

²³ Transparency International:
<https://www.transparency.org/en/cpi/2023>